

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . . . K 28—
za en mesec " " 2—
za Nemčijo celoletno " 29—
za ostalo inozemstvo " 35—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . . . K 24—
za en mesec " " 2—
V opravi prejemam mesecno " 170

Sobotna izdaja:

Za celo leto 7—
za Nemčijo celoletno " 9—
za ostalo inozemstvo " 12—

SLOVENEC

Političen list za slovenski narod.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici štev. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredništva telefona štev. 74. —

Inserati:
Enostolpna politrusta (72 mm):
za enkrat po 18
za dvakrat " 15
za trikrat " 13
za večkrat primeren popust.

Predena oznanila, zakale, osmrtnice itd.:
enostolpna politrusta po 21 vin.

Poslano:
enostolpna politrusta po 40 vin.
Izhaja vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, ob 5. uri pop.
Redna letna priloga Vozni red

Današnja številka obsega 4 strani.

Delegacijsko zasedanje.

Včeraj so zborovali odseki delegacij in sicer zunanjji in armadni odsek avstrijske in armadni odsek ogrske delegacije. V zunanjem odseku je govoril med drugimi del. dr. Korošec, v armadnem odseku pa del. dr. Šusteršič.

ZUNANJE ZADEVE.

Odsek nadaljuje glavno razpravo o zunanjih zadevah. Delegat E. L. e. n. b. o. g. e. n. se prereka s Stürghom in nagaša, da je ministrski predsednik stremljenja za delozmožnost parlementa oviral in ne pospeševal. Ne veruje, da bi vlada pospeševala akcijo konference načelnikov za delozmožnost parlamenta. Priporoča, naj delegacije zavlačujejo razprave.

Del. Waldner pravi, da je prestolni govor neugodno vplival in bil le čin vladnosti nasproti drugim državam, ne pa pojasnilo resničnih razmer delegacijam. Zunanji urad ni bil pred izbruhom balkanske vojske dovolj počuten o balkanski zvezi in o njenih smotrih. V Rumuniji se čutita roki Francije in Rusije. Gospodarsko zunanji urad ni izrabil položaja, ko je Srbija zahtevala neutralnost. Zeli, da se iztrgata Rumunija in Bulgaria pansionizmu. Zunanji minister grof Berchtold poseže v razpravo, da pojasni, kaj je storil zunanji urad, ko je izbruhnila stavka v Coloradu. Ko so nemiri izbruhnili, se je moral podati neki konceptni uradnik našega konzulata v Denverju v vznemirjeno ozemlje, da se na licu mesta pouči o usodi avstrijskih in ogrskih državljanov. Na ukaz zunanjega urada je konzul v Denverju pri državnem guvernerju nastopil, da se ščitijo naši rojaki. Izkazalo se je, da so bili pri nemirih naši državljanji bolj prizadeti, kakor se je prvotno mislilo. Ubita sta bila Avstrijca Vrhnovič in Bartolotti. Naš zastopnik bo za upravičene koristi naših rojakov z vso odločnostjo nastopil.

Del. dr. Korošec

izjavlja, da morajo biti Jugoslovani zelo previdni, kadar se razpravlja o razmerah z balkanskimi državami, da bi se

jim ne očitale denunciacije, češ, da so nezanesljiv element v Avstriji, ki se jim ne more zaupati. Toda Jugoslovani se po krivici ne zaupa. Avstrijska in ogrska politika nasproti Jugoslovom je pač taka, da je zmožna ustvariti iredento, a naši narodi so tako dobro politično vzgojeni, da ne sledi različnim vabam in zaupajo dinastiji, ki bo v danem trenutku pač še nekaj dala na zvestobo Jugoslovanov. Nasproti Bulgariji ne zasledujemo prave politike, da bi to deželo nase prizvezali. Nam bi morala v tem oziru Rusija biti za vugled. Govornik nujno želi, da se razmere s Srbijo izboljšajo, že zato, da se Srbom vzame možnost raztegniti velikosrbske aspiracije na naše dežele. Govornik pozdravlja dr. Mandićovo imenovanje, ki je najboljše vplivalo in vzbudilo ugodna čustva nasproti monarhiji. Sedanja velikomadarska politika ekspropriacije hrvatskega primorja je še nevarnejša, kakor je bil hrvatski komisariat. Ni nobenega pristaša katoliške politike, ki bi ne želel, da cesar dolgo živi in da zopet ozdravi. A če se v zvezi s prestolonaslednikovo osebo govor, da se bo nekdaj bogye kaj zgodilo, da bomo šli nad Italijo, obnovili cerkveno državo, da bomo šli nad Madjare, da se bomo borili s Srbijo, izgnali jude, pozvali jezuite itd., je to neodustljivo hujskanje, politika, ki se ne more imenovati patriotska in ki dela na nemire. Mi ne potrebujemo Italije, a Italija bo nas vedno glede na svojo sredozemsko morsko politiko in z ozirom na svojo politiko v Mali Aziji potrebovala. Kar se tiče postopanja nasproti Italijanom v Avstriji, si Jugoslovani le želimo, da bi se tudi z nami takoj postopalo kakor se z Italijani. Ob ureditvi Albanije in ob določitvi kneza se je premalo oziralo na verski moment. Ze zdaj se pojavitajo prvi znaki, da namerava albanski knez najinteligentnejši del prebivalstva, katoličane, zapostavljeni. Govornik vpraša zunanjega ministra, kaj je s protektoratom katoličanov v Albaniji in kaj je s protektoratom katoličanov v novoosvojenih ozemljih Srbije in specielno, če ostanejo patronatne pravice Avstriji ali če preidejo na Srbijo?

Del. Vanek naglaša, da je bila avstrijska delegacija nepostavno sklicana, da prestolni govor in ekspozé na-

povedujeta le nova bremena revnejšim slojem in obžaluje, ker je zunanje ministristvo tako malo Srbiji prijazno. — Del. Wolf naglaša, da so se Slovani vsled vojske na Balkanu zelo ojačili. Država se mora oboroževati, ker se ji je odtujila Rumunija, ker so Slovani močni, ker je državi Rusija sovražna. Čehi ne smejo zahtevati, da bi Nemci za to, kar so jim Čehi priznali, plačali tisočero ceno. Če vlada ni srčna dovolj, da izjavi, kaj Čehi čaka, če svojo politiko nadaljujejo, dokaže, da želi \$ 14. in da je potrebno, da to ministrstvo napravi prostor drugemu, ki bo nasproti Čehom z močjo, odločnostjo in energijo nastopilo. — Del. Uderžal: Češka sprava je, kakor se bojim, za zdaj in za daljšo bodočnost s takim govorom, kakršnega smo čuli iz Wolfovi ust, ubita. Z narodnim poniranjem Čehi nikdar in nikoli ne bodo hoteli odkupiti delozmožnosti češkega deželnega zbora. Ponovno so Čehi od leta 1908. sem ponujali Nemcem roko v spravo, a so jo Nemci vedno odklonili. Češkemu narodu naj se da, kar mu po ustavnemu temeljnem postavah gre. — Del. Kračmar in izjavi, da je vedno sodil, da za samostojnost monarhije trozveza ni najboljše in najvspešnejše zagotovilo. Dobro razmerje z Rusijo mora vpliv trozveze izboljšati. Vpraša zunanjega ministra, če smo nasproti Italiji glede na vzhodno sredozemsko morsko vprašanje prevzeli kakšne obveznosti ali če se tiče sprazum z golj Jadranskega morja. Govornik se peča z razmerami med Nemci in Čehi. Ne nasprotuje temu, če vlada prične na Wolfov svet strogo s Čehi postopati, a upa, da se zunanjji minister ne bo izpostavil za stvari, ki si jih Wolf želi. Wolf se moti, če misli, da pri Čehih z grožnjami kaj opravi. Ob sedanjem položaju, ki ni dejansko nenevaren, Slovane še izzivati ali jih pa s preganjanji spravljati v nasprostvo z državo, more svetovati le tisti, ki mu ni nič na tej državi!

Odsek za zunanje zadeve konča najbrž jutri razprave in že v ponedeljek odobri Bacquehemovo poročilo. Tudi armadni ordinarij bo najbrž do sobote končan, nato se prične razprava o ekstra-ordinariju in o mornarici. Bosenski odsek bo zboroval 13., 14. in 15., 19. upajo pričeti z razpravami v plenumu.

ARMADNI ODSEK
avstrijske delegacije je zboroval včeraj popoldne. Sklenili so, da bodo zborovali od 10. dopoldne do 1. popoldne in od pol 4. do 7. ure zvečer. — Nato prično razpravljati o ordinariju. Po poročilu poročevalca del. Rosnerja in po nekaterih pojasnilih vojnega ministra viteza Krobatin in ter ko stavi delegat Nemec nekatera vprašanja na vojnega ministra, izvaja kranjski deželni glavar

del. dr. Šusteršič:

Kakor nosi prebivalstvo vedno večja bremena za armado potrežljivo kot potrebno zlo, kot zrtev, ki se mora sprejeti v dobrobit skupnosti, tako bi morali tudi vsi vojaški faktorji smatrati za svojo dolžnost, da se v največji meri ozirajo na potrebe prebivalstva. Splošno se to tudi godi in z veseljem se mora konstatirati, da se razmerje med vojaškimi oblastmi in prebivalstvom od leta do leta izboljšuje. Kljub temu se pa še vedno dogajajo nepotrebne brezobzirnosti. Govornik se pritožuje zoper nepravilnosti pri klasiifikaciji konj na Kranjskem, o poškodovanju nasadov pri vojaških vajah na Kranjskem in prosi vojnega ministra za odpomoč. Končno se peča s prestogim postopanjem moštva od strani stotnika 6. stotnije 17. pešpolka v Celovcu in zahteva tozadevnih pojasnil od vojnega ministra.

Del. Leuthner je dokazoval, da delegacije neopravljeno zborujejo, ker parlament, njih mandat, ne eksistira. Naglaša, da militarizem več zahteva, kot moremo gospodarsko nositi. Svoj govor konča Leuthner danes.

Pododsek za dobave armadi in mornarici je razpravjal o dobavah po kmetih in kmečkih zadrugah in je sprejeti tri resolucije, ki jih je predlagal delegat Sedlak po razpravi, ki so se je udeležili delegati Goll, Exner in Korošec.

Tisza proti povisjanju gaž častnikom.

V armadnem odseku ogrske delegacije je delegat Chorin vprašal, če se res mislijo izpremeniti puške, povisati plače častnikom in podčastnikom in nadaljevati po njegovem mnenju zdaj nepotrebne zgradbe novih trdnjav ob italijanski meji. Želi, da se gradi trdnjave na Sedmograškem. Min-

LISTEK.

Josip Vandot:

Razor.

Slika iz davnih dni.

(Dalje.)

4.

Solnce se je nagibalo že k zatonu, ko se je vrnil Radegost. Dve kozi in dve oveci je prigнал s seboj, a na motvozu je pripeljal psa-ovčarja. Na hrbtnu pa je nosil težak sveženj. Razveselila sta se ga žena in sin, ki sta ga pričakovala že tako težko. Pač se je nasmehnil Radegost veselo, ko ju je zagledal. A takoj se mu je zresnilo lice in žalost mu je legla v oči. Skrbno ga je gledala žena in je spoznala takoj, da se mu je moralno nekaj pripetiti.

Borut je pravil o Bedancu in Kosbrinu in kako ju je pregnal v tiki noči. Potrepljal ga je oče po ramenu, pa mu je rekel kratko: »Dobro si storil.« — Potem je razvezal sveženj. Najpotrebnije reči je bil pripeljal s seboj. Postavil jih je na klop in Božena jih je pričela pospravljal. Nato se je vlegel Radegost na ležišče. »Truden sem,« je rekel. Potem pa je zaspal.

A nemiren je bil njegov spanec. Večkrat se je prevrgel in je zamurmal nerazločne besede. Skrbno je stopila Božena k ležišču in ga je gledala. »Ali je bolan?« se je povpraševala. »Ali se mu je dogodilo kaj hudega?« — Hipoma je zamahnil Radegost z roko in nje-

gov bledi obraz je zardel.

»Sloveni,« je izpregovoril na glas, »po krivici ste me pregnali. Sveti mi je bilo gostoljubje, zato me pa pregnate zdaj kot nevernega Obra.«

Radegost je zastopal, pa se je obrnil na drugo stran. Potem pa je spal mirno. Gledala ga je žena in oči so ji bile solzne. »Oj, gotovo se mu je dogodilo nekaj bridkega,« je vzdihnila in v srcu jo je zabolelo.

Da, dogodilo se je Radegostu nekaj bridkega. Dospel je bil v selo Brnico, ležeč tam sredi zelenega Gorotana. Zamenjal je kože za dve kozi in dve oveci. Moke je dobil tam in drugih drobnjarij. Še celo psa-ovčarja so mu navezali na motvoz. Lahko bi bil vesel; a njemu se je krčilo srce, ko je gledal Slovence, hiteče na zeleno polje. Pač ga ni poznal nihče. Nitke ni vedel, da je izgnanec, brezčastnež, ki je prelomil domače pravo in se mora zdaj skrivati po pustinjah. Da bi vedeli Sloveni to, bi se obrnili od njega in bi morda še celo pljunili pred njim.

Tako je misil Radegost in srce se mu je krčilo v silni bolesti. Glej jih Slovenov, kako veselo delajo po mirnem polju; kako se jim smejo sreča in radost; kako mirno in prijetno je pod njihovimi strehami. A on mora trpeti sredi pustinje, zaničevan in zavrnjen od rodnih bratov, katerim ne sme nikoli več stisniti bratske roke. Oj, da je tako, oj, da je tako!

Zalost je legla Radegostu na srce. Šel je preko srečnega sela mračnih misli. In glej — tedaj mu je prišel na-

sproti brniški starejšina Volčan. Zvezsta prijatelja sta si bila in sta se vojvala skupaj na zadnjem pohodu proti pasjeglavim Obrom. Dokaj glad sta bila posekala in sta pognala sovraga v divji beg. In glej — sedaj mu prihaja naproti, da ga pogosti z jagnječevino in s sladko medico.

»Volčan, moj brate Volčan!« mu zakliče Radegost in hiti, da bi ga objel z bratskim objemom. Volčan obstoji in ga spozna takoj. Roko dvigne, pa mu reče: »Pojdi, izdajica, in ne bližaj se mi! Obsodili so te Sloveni in so ti vzeli pravo. Pojd, kletvenik!«

Starejšina Volčan se obrne in izgine v prostrani hiši. Kakor okamenel stoji Radegost in strmi za prijateljem.

A Volčana ni bilo več. Obrnil se je Radegost. Z naglimi koraki je šel iz sebe. Odvezal je od lesene ograje ovc in kozi ter psa.

Oprtih si je sveženj, pa je odkorakal naglo preko polja v črni les. V goro je šel in tam ga je zasačila noč. Vse del se je v mehko travo, a ni zatisnil očesa. Vso noč je bdel in strmel topo pred se.

V jutru se je napotil potrt in obupan proti domu.

Drugo jutro je vstal mračen. Delal je neprenchoma in se je trudil od zore do mraka. Redkobesen je bil in je odgovarjal le kratko na ženina vprašanja. Tudi Borut ga ni mogel razvedriti. Izprševal je mater, kaj naj pomeni to čudno očetovo obmašanje. A mati je odgovarjala, da je oče nekoliko bolan. Slutila je pač, kaj se godi v Radegostovem srcu. Zato pa je trpela tudi sama.

in njena lica so postajala vedno bolj bleda.

Tisto jutro je poprosil Borut očeta, naj ga pusti na lov. Prikljal je oče, pa je odgovoril kratko: »Pojdi.« — In Borut je odšel. Ko je prišel že daleč v goščavo, se je domislil Bendanca in Kosbrinu. A ni ga bilo straha. Saj je bil prepričan, da sta odšla razbojnička že oni večer črez gore. Zato je stopal brezkrbo naprej. Tedaj pa je spoznal isto mesto, kjer je bil slišal nekoč ono prijetno petje. Domislil se je svojih sanj in onega starčka, ki mu je velel, naj pride v goščavo k samotnemu možu.

»Tu sem zdaj in lahko izpolnim željo neznanemu starčku,« se je nasmehnil. »Morda ga najdem.«

Obrnil se je vstran. Skozi grmovje se je plazil, pa je poslušal, če bi zaslišal kak šum. A vse je bilo tiho krog njega. Daleč je že prodrl, ko je obstal kar naenkrat. Pozorno je gledal na tla, ker se mu je zdelo, da se pozna tam sledovi. Globoko k tloru se je sklonil in tedaj je spoznal sledove. Bili so človeški. Spel je po njih. Vedno globlje v goščavo je šel, a sledovi so peljali vedno dalje. Naposlед so krenili med skalovje. In tedaj je zaslišal Borut pritajeno mrmrjanje, kakor bi nekdo govoril potihom onstran skalovja. Obstal je, pa je poslušal. A ni mogel razločiti onega mrmrjanja. Zato se je plazil ob skalah; ko je prišel do ovinka, je obstal za trenutek iznenaden. Potem se je misil obrniti in naglo zhežati.

(Dalje.)

predsednik grof Tisza svari, da bi se zdaj zvišale plače častnikom z ozirom na sedanj težavni finančni položaj. Princ Windisch graetz pravi, da je naš mednaroden položaj bolj resen in bolj nevaren, kakor je bil kdaj. Nepotrebne so trdnjave proti Italiji in proti Srbiji, pač naj se pa utrdi naša vzhodna meja.

Na Koroško!

Zanimanje za Koroško, to zibel Slovenskega planinskega društva, ki ravno praznuje jubilej nekdanje slave, je ozivilo tudi zanimanje za njihove prelepe kraje. Pa le malo je onih, ki so prešli od besed k dejanjem in si na lastne oči ogledali severno mejo. Vemo, da so temu nam neprijazne razmere krive. Narava nas loči po visokih Karavankah, uprava nas deli po deželnih mejah in neguje separatizem kar najskrbnejše tam, kjer nam škoduje. Priroda nam je prisodila gorate hladne kraje, v katerih se utrdi sicer vztrajnost, ki pa ne daje vzkleti prekipevajočemu navdušenju, katerega imate, južni bratje, v tolikem izobilju. Vroč podnebje marsikateremu izmed Vas obudi željo, da bi si poiskal zavetja v hladnejših krajih. Prepričani smo, da bi marsikdo prišel med nas, ko bi se vedel kam obrniti. Naši kraji so kakor ustvarjeni za letna bivališča in se jih Italijani tudi prav pridno poslužujejo. Da omogoči medsebojno zbljanje in obenem odpomore nujni potrebi, je sklenila »Koroška podružnica Slovenskega planinskega društva« iti na roko rojakom, ki bi radi oddali cela stanovanja ali pa posamezne sobe. Koliko lepih stanovanj v najkrasnejših krajih ostane brez gostov, dočim se naši letovičarji dostikrat za drag denar stiskajo pri neprijaznih ljudeh. Vabimo Vas torej, dragi rojaki, med se v naše kraje. Vaš južni temperament naj ogreje srca bratov trpinov na severu za skupno stvar, naj v njih vzbudi vigred boljše bodočnosti!

Podpisani odbor je pripravljen vsakomur po možnosti ustreži z informacijami in je posredovanje seveda polnoma brezplačno.

Odbor

Slov. plan. društva koroške podružnice Celovec, hotel Trabesinger.

Laški napad na Slovence v Piranščini.

»Piccolo della sera« od minulega torka je priobčil iz Pirana datiran dopis, v katerem pripoveduje, da je piranska občinska policija minuto nedeljo razgnala neko slovensko veselico v Sv. Luciji in je izvršila več aretacij. Iz vsega dopisa je bilo razvidno, da gre takoj za neko čisto navadno nasilje, ki ga je piranska italijanska klika zagrešila nad našim slovenskim ljudstvom. Zato smo mi poslali na lice mesta svojega poročevalca, ki se je o dogodkih minule nedelje natančno informiral in katerega poročilo podajemo v naslednjem:

Od znanega kopališča Portorose se vije tja proti jugovzhodu dolina Sv. Lucije. Vsa dolina je bila do nedavnega časa last piranske gospode. Toda ta se ni mogla vživeti v zahteve moderne dobe, je lezla bolj in bolj v dolgove in bila prisiljena prodajati kos za kosom svojih rodovitnih zemljišč, katere je kupoval priden slovenski in hrvaški kmet, ki se je priseljeval iz notranjščine kršne Istre. Tu živi srečno in zadovoljno.

Toda to jim zavidajo gospodarsko propadajoči piranski Italijani. To tem bolj, ker so naseljenici pri Sv. Luciji tudi zavedni Slovenci, oziroma Hrvati. Pred dvema letoma so si zgradili s pomočjo istrske Ciril-Metodove družbe svojo šolo. Ustanovili so si svoje »Kmetsko izobraževalno društvo«, ustanovili so si svojo godbo. Italijansko prebivalstvo te okolice pa je skrajno zgrizeno. Na cesti zmerjajo slovenskega učitelja s »Slovacco!... Croato!... Diavolo!...« Na slovenske ogovore odgovarjajo osorno. Posebno se v tem odlikujejo ženske. Vrše se številni razbojniški napadi na Ciril-Metodovo šolo. Okna so vedno pobita. Belo zidovje pomazano z odpadki. Na strehi leži kamenje. Oblastnije pa odgovarjajo na zadevne pritožbe z zmajevanjem ram. Po svojih učiteljih nahujskana italijanska mladež napada na cesti mirne slovenske šolarje, posebno male učenke popoldanske šole. Obenem pa Italijani love za svojo šolo otroke tudi s tem, da groze slovenskim staršem z gospodarskim uničenjem. V svoji vročekrni besnosti groze Italijani Slovencem celo, da jim podero šolo.

Nedeljske zabave, ki jo je piranska policija na tako brutalen način razgnala, so se udeležili tudi zavedni Kastelčani. Ko so na postaji izstopili, jih je takoj obkolila truma piranskih pandurjev ter so vsakega posebe preiskali. Ko so se pozneje vrnil domov, jih je na postaji obkolila piranska drhal, va-

S sabljami nad Slovence. — Laška drhal hoče Slovence linčati!

V nedeljo dne 3. maja t. l. je našemvalo »Kmetsko izobraževalno društvo« priredilo malo domačo veselico s plesom, katere čisti dobitek je bil namenjen Ciril-Metodovi družbi za Istro. To veselico pa je okrajno glavarstvo v Kopru prepovedalo iz redarstvenih obzirov, to baje vsled informacij piranske občine. Veselica in ples sta se vršila klub temu, bilo pa je vse lepo mirno in v najlepšem redu. Proti večeru pa je kar naenkrat pridrvela truma piranske občinske police s komisarjem na čelu, vstavila ples in pobrala ves inkasiran denar. Dasi je bil narod povsem miren, ga je policija podila z golimi sabljami, kakor toplo tolovajev in razbojnikov, pretepala, brez vsakega povoda odpeljala v zapor predsednika godbe Cergola in spodila iz gostilne ali bolje osmice pri Urbanu mirne slovenske goste.

Očividec pripoveduje o tem dogodu: Ob 4. uri popoldne sem videl, da je prišel na plesišče neki policaj. Ogledal si je, kako plešejo, ostal tam 10 minut in odšel. Ob pol 6. uri zvečer pa je prišlo sedem policajev, en poljski čuvaj s puško s komisarjem Sajino na čelu. Na veselicu je bilo okrog 200 ljudi. Komisar je vprašal: »Kje je tisti denar?« Predsednik je pokazal mizni predal, iz katerega so policaji vzeli ves denar, ga položili na mizo ter prešeli. Bilo je 66 kron 60 vin. Ko je policija pobrala denar, je rekel komisar: »Nič več plesati! Vsi ven!« Policiji je dal na to povelje: »Naprej!... Sablje ven!...« Policia je začela nato takoj ljudi razganjati na vse kraje. Otroci so začeli jokati. Nastala je velika zmešjava. Ko je hotel predsednik godbe Cergol sneti zastavo, ga je piranska občinska policija aretirala in uklonila. Peljali so ga uklenjenega po glavnih cestah proti Piranu. Potoma se je nabralo veliko piranske in druge drhal, ki je zahtevala od policije, da ji izroči Cergola, da ga linča. Italijani so našega moža psovali in pljuvali nanj. Kričali so: »Solo cinque minuti!« (»Samu pet minut ga nam izročite!«) Policia nam je odnesla tudi slovensko zastavo, katero je branil Cergol. Med potom je policija streljala v zrak. Čulo se je okoli 60 strelov, ki jih je izstrelila policija.

Predsednik »Kmetskega izobraževalnega društva« je pojasnil Vašemu poročevalcu, da ima društvo med drugim tudi namen gojiti narodno petje in godbo, prirejati narodne veselice, shode, predavanja in izlete v bližnje kraje. Za minuto nedeljo smo prosili glavarstvo, da nam dovoli ples in da bi smeli razobesiti tudi slovensko trobojnico. Glavarstvo nam je izprva obljubilo, pozneje najbrže, ko se je informiralo v Piranu, pa nam ni hotelo izdati pravega dovoljenja. Piranska občina nam nikdar ne dovoljuje zabav, dočim morejo Italijani prirejati veselice po mili volji. Nekako ob pol 4. uri popoldne je prišel na osmico k Urbanu, kjer je bila naša zabava, komisar Sajina, ter zahteval pojasnila, kako se imenuje naše društvo. Pokazal sem mu pravila, iz katerih je Sajina prepisal naslov društva. Rekel je: »Skrbite za to, da bo red!« ter odšel. Potem sta prišla dva policaka, ki se nista čisto nič brigala. Okoli 6. ure pa je naenkrat pridrvela policija s komisarjem na čelu. Ta je zaklical: »V imenu postave vstavim ples!« Pobral je denar in mi dal potrdilo.

Piranska policija divja.

V trenutku, ko je piranska občinska policija razganjala slovensko ljudstvo od zabave, je hotel iti oženjeni gospodar Nikolaj Pavlič proti Urbanovi hiši. Na poti pa ga je prijela policija in zabranila dalje iti. Pavlič je spremljal njegov brat Josip. Tega je policija brez vsakega vzroka začela pretepati s sabljo, strgal mu jopič in srajco ter ga nekoliko ranila na prsih. Policiji so potem hoteli ukloniti Nikolaja, ki jim je pa ušel. Se le drugo jutro so prišli ponj na njegov dom ter ga odgnali v Piran v klenjenega, kakor kakega razbojnika. Policiji pa so hoteli aretirati tudi njegovo ženo, ki se nahaja v blagovljenem stanju in je bila sirotica, vsa prestrašena. Na zadevna vprašanja Vašega poročevalca, če se niso morda vendarle oni zoperstavljali policiji, so ljudje odločno odgovorili: »Bili smo krotki kakor janjčki!... Ko bi se bilo drugje zgodilo kaj takega, bi bili policije gotovo pobili...«

Nedeljske zabave, ki jo je piranska policija na tako brutalen način razgnala, so se udeležili tudi zavedni Kastelčani. Ko so na postaji izstopili, jih je takoj obkolila truma piranskih pandurjev ter so vsakega posebe preiskali. Ko so se pozneje vrnil domov, jih je na postaji obkolila piranska drhal, va-

nje metala kamenje in pobila več šip pri vlaku. To so vse videli piranski policajci s svojim famoznim komisarjem Sajino na čelu. Postajenčnik je pozval komisarja, naj bi si navzoče zabežil. A ta je ironično odvrlil: »Cosa la vuol, che faccio?« — »Kaj pa morem?«

Firančani so čakali na Ladinjo, da ga ubijejo.

Po Piranu se je bila raznesla vest, da se udeleži veselice v Sv. Luciji tudi dr. Ladinja. Na vse zgodaj zjutraj v nedeljo je piranska drhal čakala na pomolu dr. Ladinja. Nameravala ga je ubiti. A zaman. Dr. Ladinje ni bilo.

Kakor star, tako mladi.

Naravno je, da je vroče besnenje italijanske drhal prešlo tudi na šolsko mladino. V ponedeljek je italijansko divjaštvo dokazalo svoj vrhunec. Nekateri zagrizeni in po svojih starših nahujskani šolski otroci italijanske šole so v ponedeljek popoldne zahrtno iz zasede napadli malega šestletnega Šolarčka Valerijana Šavle, ravno ko se je vračal domov iz šole. Nekdo izmed italijanskih otrok je vrgel malemu Valerijanu oster kamen tako, da mu je izbil v očko. Dečka je moral oče prepeljati še tisti večer v tržaško bolnišnico, ker mu piranski zdravnik ni mogel dati primerne zdravniške pomoči in ker je bila nujna hitra operacija. Njegovega brata pa je italijanska mučarija znatno ranila zadaj v glavo.

Tako se godi Slovencem in Hrvatom še danes v Istri!

Dnevne novice.

+ **Ob otvoritvi belokranjske železnice pokažimo svojo narodno zavest!** Kakor čujemo, je prvočna namera, da se novi kolodvori ob otvoritvi belokranjske železnice samo z zelenjem okrase, s posredovanjem poslanca Jarcia opuščena. Na kolodvorih lahko virajo cesarske in slovenske deželne zastave. Druge zastave so izključene. Železniška uprava da županstvom ob kolodvori na razpolago tudi potreben svet, kjer lahko postavijo droge z zastavami. Treba je paziti na brzjavne naprave. Pričakujemo, da bo vse prebivalstvo ob novi železnici na dan otvoritve v ponedeljek, dne 25. t. m. na najslajnejši način manifestiralo svojo narodno zavest!

+ **Shod v Gorjah.** V nedeljo je v Gorjah pri Bledu govoril deželni odbornik dr. Ivan Zajec.

+ **Umrl** je v Št. Vidu na Koroškem župnik v Dolicah pri Porečah č. gospod Perč. Pogreb bo jutri, v soboto, ob pol 4. uri v Št. Vidu.

+ **Zahtevajte svojih pravic.** Prijetlj našega lista nam piše: Te dni sem prejel iz Splita priporočeno pismo, na katerem je bil priporočeno pismo označuješ listek z besedilom: Split 2 — Spalata 2. Torej dalmatinski Hrvatje imajo rekomanacijske listke, na katerih so označeni poštni uradi tudi v hrvaškem jeziku in to celo na prvem mestu, Slovenci pa imamo, žal, samo nemške. Naša priporočena pisma so res tako označena, kakor bi prihajala iz »raha«, kjer pa, hvala Bogu, dozdaj vendar še nismo. Potegnimo se za to, kar nam gre. Naša uprava je že taka, da jo inoramo za vsako trohico naših pravic prosi in rotiti. Torej zganimo se še tu!

+ **Potrjen deželni zakon.** Cesar je potrdil kranjski deželni zakon o pobiranju občinskih tak.

+ **Iz ljudskošolske službe.** Za provizorično učiteljico na ljudski šoli v Postojni je imenovana dosedanja suplentinja v Palčju Marija Marčič.

+ **Podružnica »Slomškove zvezek za novomeški in črnomeljski okraj** ima svoje zborovanje v Novem mestu, in sicer v Rokodelskem domu, prihodnji četrtek, to je dne 14. maja, po dohodu dopoldanskoga vlaka ob 11. uri. Na dnevnem redu je: 1. Predavanje: Vzgoja značajev v ljudski šoli. 2. Slučajnosti. Vse člane in članice ter velečastito duhovščino vladivo vabi odbor.

+ **Novice s Prema.** Pri nas je Lavrenčič menda že dvakrat snubil. Zvezdeli smo o njegovem shodu razum »nedovisnih« še le par dni po shodu.

+ **Posestniku Antonu Frank Tišlarju** je umrl v bolnici v Reki edini sinček, učenec Polde. V nedeljo so ga pripeljali domov, kjer je bil pogreb. — Iz Reke pa so bili tisti dan potegnili slaboumnega Janeza Počkaj (Felakovega) iz Smrja. Bil je osem dni v vodi. Iz Amerike je prinesel precej dolarjev, ž njimi pa — bolezen, ki ga je gnala v zgodnjo smrt.

+ **Poročil** se je na Dunaju brat nižjeavstrijskega deželnega odbornika prof. Šurma Emanuel Šurm z nadučiteljevo hčerkjo Hermino Hermann.

+ **Hotel Zlatorog** ob Bohinjskem jezeru se otvoril v nedeljo, dne 10. t. m.

Vspričo novega voznega reda najlepša izletna točka. Slovensko planinsko društvo je poskrbelo za najudobnejšo potstrežbo.

+ **Nov naslov učiteljicam.** Našen minister je izdal naredbo, s katero se podeljuje vsem učiteljicam, tudi neomoženim, naslov gospa.

+ **Avtomobilna zveza med Vipavido.** Idrijo. Vršijo se priprave, da bi se vpletala avtomobilna zveza, ki bi vozila tudi pošto, med Vipavo — Colom — Črnim vrhom in Godovičem, kjer bi dobila stik z avtomobilom, ki vozi v Idrijo. Oziroma z zvezo Logatec — Sv. Lucija. Bilo bi dobro, ako bi se zveza podaljšala še iz Vipave v Štanjel in dobi se na ta način najkrajša prometna pot iz Idrije v Trst. Prebivalstvu je ta vest tako simpatična, le vozniki so nekoliko bolj tiki, pa se bodo tudi ti s časom spriznili s to napravo, o kateri se pa sicer še ne ve, ako ne zadene ob kaketežkoče.

+ **Pasji kontumac** se je odredil za del občine Šmihel-Stopiče; prizadeti so kraji Šmihel, Kandija i. dr.

+ **Mrlvega so našli** na cesti v Postojni blizu cerkve 18letnega Jožeta Polak iz Ilirske Bistrike. Dognalo se je, da je izvršil samoumr, in sicer radi »nesrečne ljubezni«. Fant je bil pač skrajno izriden.

+ **Tatvina.** Koncem minolega meseca se je neznan tat skozi okno splažil v zaklenjeno hišo posestnika Franceta Podbevk v Trnovčah, okraj Brdo, in iz zaklenjene omare ukradel 160 kron.

+ **Svojega tasta zastrupil?** Nadlevec pri c. kr. državnih železnici v Beljaku Julij Mafei se je te dni vrnil z obiska pri svojih sorodnikih na Ogrskem. S seboj je prinesel prekajenega mesa in ga dal svojem tatu nadlevcu Jožefu Sevetiču, s katerim sta bila v večni zdražbi. Po tem mesu je Sevetič postal silno slab in je v hudičkih krčih umrl. Takoj je nastal sum, da je bilo meso zastrupljeno. Oblast je odredila raztelesenje Sevetčevega trupa. Mafci so zaprli.

Primorske vesti.

+ **Lahi zoper škofa don Pederzoli.** »Unione Nazionale« je imela dne 6. t. m. v Pulju shod, na katerem se sprejela resolucija, v kateri se protestira zoper nameravano imenovanje treh nelaških kanonikov, se »stigmatizuje« poreški škof, ker »žali Lah in podpira poslovanje škofije« in se končno odločno protestuje proti nameri ustanoviti dva samostana, ki bi »žalila laški značaj tega mesta«.

+ **Škof dr. Karlin v Buzetu slovesno sprejet.** V soboto dne 2. t. m. je bil tržaški škof mons. dr. Karlin v Buzetu, kamor je prišel birmovat, slovesno sprejet. S hišo so plapolale hrvatske zastave. Po mestu se je izvršil obhod Sokolov z godbo, ki je sviral hrvatske in slovenske himne. Postavil se je pred Narodnim domom slavolok. Lah se jeje, bogove zakaj; saj nimajo v Buz

se bo angleški admiral vrnil od posegov pri imenovanih, se bo podaloveljnik naše vojne luke podadmiral pl. Chmelař na angleško vojno križarico »Inflexible«, da vrne obisk angleškemu generalu. Pri tem obisku se menjajo običajni pozdravni strelji. Zvečer tega dneva bo dal pristaniški admiral dinner v prostorih mornarične častniške kazine na čast angleškim gostom. Po dinnerju ples. V nedeljo, dne 10. maja bo dal na čast angleškim gostom potoveljnik naše rezervne eskadre dinner. Po dinnerju izlet na Brionske otoke, katerega spremila godba naše vojne mornarice. Na Brionih ogled zanimivosti, potem častniška zabava in ples. V pondeljek, dne 11. maja si bodo angleški gostje ogledali zanimivosti mesta Pulj. Pri tem bo spremjal angleške goste tudi deželni konservator profesor Knirs. Opoldan dinner pri pristaniškem admiralu, zvečer pa dinner v prostorih častniške mornarične kazine. Isteča dne bodo imeli tudi naši mornarični podčastniki na čast angleškim podčastnikom v podčastniškem domu veselični večer. V torek, dne 12. maja, si bodo angleški častniki v spremstvu naših častnikov ogledali naprave naše vojne mornarice v Pulju.

P »Sodalitas« duhovnikov Koperskega okraja ima sestanek 14. t. m. ob 10. uri dopoldne v Paderni župnije Kerlavce.

P Krinja v Istri. Te dni smo imeli foliko dežja, da je na celi črti paraliziral prejšnjo sušo. Zdaj smo pa na koncu. — V prvi četrtini tega leta jih je smrт pokosila 19; od 1. aprila je pa čisto pozabila na Krinjo. Junski Križanci zdravi, kakor ribe v bližnjem morju. — Naj žive v milosti božji do volja božje. — Vino ima samo še deset kmetov; vsi drugi so ga že prodali. Letos se obeta obilo grozdja. Ptiči pojo kakor v zemeljskem raju.

P Troježični napisi v Istri. Postaji Pazin in Sv. Peter v šumi sta dobili poleg nemškega (čisto nepotrebnega) in laškega napisa tudi hrvatski. Lahko smatralo to seveda kot »žalitev« Italijanstva, dasi je ogromna večina prebivalstva hrvatska.

P Ponarejevalci denarja prijeti v Trstu. Policia, ki je te dni tu zasledila nekega Prodana, ki je izdal ponarejene petkronske komade, je zadevo nadalje preiskovala in prišla do zaključka, da je Prodan redno bival pri svojem svaku Kaucicu v Trstu. Nadkomisar Keršovan je odredil, da so vsled tega agentje pridno stražili Kaucichevo hišo. V torek je vstopil v Kaucichevo stanovanje tudi neki Joschi. Vsled tega je policia odredila hišno preiskavo v Kaucichevem stanovanju in našla dovolj obtežilnega materiala za ponarejanje petkronskih komadov. Kaucicheva gospa je zraven tega v načelonosti komisije izročila svoji hčerkki nek zavitek, češ da naj ga nese k neki ženski. Policijska komisija je odprla ta zavitek in našla v njem 10 ponarejenih 5kronskih novčev. Vsled tega sta bila aretirana Joschi, Kaucicheva žena in neki Sever, ki je tudi obiskal Kaucichevo stanovanje. Kauchich sam pa je neznanom kam izginil.

BODOČI TIROLSKI DEŽELNI ZBOR.

Katastrofalni poraz svobodomiselnosti značijo zdaj končane tirolske deželnozbarske volitve. Najmočnejša stranka bo krščansko-sosialna, ki ima nad tretjino mandatov. V verskih, političnih in v deželnih vprašanjih bodo postopali skupno s konservativci, ki štejejo zdaj 11 poslancev, medtem ko so jih imeli prej 7. Tri mandate so jim krščanski socialisti prostovoljno odstopili. Nemški krščanski socialisti in konservativci tvorijo relativno večino, do absolutne jim manjka 7 glasov. Drugo najmočnejšo skupino tvori katoliška italijanska Ljudska stranka. Katoliške stranke, nemške in laške, štejejo 64 poslancev in tvorijo dvetretjinsko večino, ker je vseh poslancev 96.

ZAKAJ NASPROTUJEJO NEMCI SPRAVNIM POGAJANJEM V PRAGI.

»Narodni Listy« poročajo, da se Nemci protivijo spravnim konferenci v Pragi in jo žele na Dunaju, ker nočejo občevati z namestnikom knezom Thunom.

IZ POLJSKEGA KOLA.

»Slovo Polskie« poroča, da se bo potegoval za Javorškyjev mandat bivši gališki namestnik dr. Bobrzynski. Po njegovi izvolitvi namerava Poljsko Kolo predlagati, da postane Bobrzynski finančni, dr. Leo pa minister za Galicijo.

BOLEZEN ŠVEDSKEGA KRALJA.

»Neue Hamburger Zeitung« poroča, da zdravje švedskega kralja ni zadovoljivo, da leži večinoma v postelji in da slabo izgleda.

Šlašerske novice.

S Cirkovce. V nedeljo dne 10. maja se vrši pri nas shod Jugoslavanske Strokovne Zveze po rani sveti maši v cerkveni hiši. Zelezničarji, posli, rokodelci in vsa zavedna mladina, vsi na shod! Govornik pride iz Maribora.

S Bizejško. Dne 17. maja t. l. predi S. K. Z. v gostilni g. Pečnika v Sušici političen in gospodarski shod takoj po prvi maši. Poročal bode g. drž. in dež. poslanec Pišek o delovanju v državnem in deželnem zboru in g. Urek o zadružnem vnovčenju živine.

S Kapele. Dne 17. maja t. l. predi S. K. Z. v gostilni g. Vincanca Zorčič političen in gospodarski shod ob pol 3. popoldne. Poročal bode državni in deželni poslanec g. Pišek o državnem in deželnem zboru in gosp. Urek o zadružnem vnovčenju živine.

S Kapenberg. Na praznik Vnebohoda, dne 21. maja, se vrši shod Jugoslavanske Strokovne Zveze ob 1. uri popoldne pri g. Hamerlu. Delavci, vsi na shod! Govornik pride iz Maribora.

S Ruška Koča in Planinka se otvorita 10. majnika. Preskrbljena je dobra topla in mrzla kuhinja ob vsaki uri, ako je potreba, dobro pivo in pristno pohorsko, staro in novo vino. Planinka je dograjena in je namenjena stalnim gostom. Opozorjam imovitevje Slovence, ki nosijo denar v tuje kraje, da si enkrat ogledajo to planinsko letovišče.

S Drugo slavlje 500letnice v Mariبورu. Dne 10. maja t. l., ob pol 4. uri popoldne ponove vsa mariborska narodna društva slavlje 500letnice ustoličenja poroških vovod na Gospodskem polju. Slavnost se vrši v Narodnem domu. Dolžnost vsakogar je, da se slavnosti udeleži. — Cene sedežem so znižane in veljajo: Foteli 2 K 50 vin, I. do IV. vrste à 2 K, V. do VII. vrste à 1 K 50 vin, VIII. do XII. vrste à 1 K, galerija 80 vin. Stojiča veljajo v parterju 80 vin, za dijake in vojak 40 vin, na galeriji 40 vin. Predprodaja vstopnic pri trgovcu g. Vil Weixl, Glavni trg št. 22. — Spored je tudi topot mnogovrstni in zelo zanimiv.

S Po bratovem napadu se je sam usmrtil. Iz Ljubnega poročajo: Včeraj so zdravniki raztelesili ustreljenega polkovnega zdravnika dr. Menza. Konstatirali so, da bi en strel oddan nanj od njegovega brata povzročil zdravničko delno ohromelost, da pa noben od njegovega brata nanj oddan strelov ni bil absolutno smrten. Absolutno smrten je bil strel, s katerim si je zdravnik sam prestrelil srce in razgral leva pljuča. Včeraj so nadporočnika Menza zopet zasišali, a o vzrokih napada noče še vedno ničesar povediti. Preiskali bodo njegovo duševno stanje.

S Umrl je v Mariboru zdravnik dr. J. Majciger, star 44 let. Bil je pristaš nemške stranke. — V Studenicah pri Mariboru je umrla gostilničarka Marija Kadrnka.

S Ženo ubil. 3. t. m. so našli doma na stranišču mrtvo posestnico in trgovko Marijo Skrbinšek v Selah pri Ptiju. Ravnica je bila zelo udana pijači, vsled česar jo je mož France sovražil. Navedenega dne je bila tudi popolnoma opita ter jo je mož zavlekel na nek kraj, kjer so jo mrtvo našli. Pri raztelesenu so dognali, da je Skrbinšek imela razigrana jetra ter da je umrla vsled nočnega krvavitve. Kot uboja sumljivega so nato zaprli moža pokojnice, Franca Skrbinšeka.

S Policijski stražnik žrtev poklica. Iz Celja poročajo: V tukajšnji bolnišnici je umrl na steklini vojniški občinski policaj Ferdinand Pecko. Pred več časom mu je prizadjal stekel pes neznano rano na kazalcu. Pecko jo je malo ovaževal in ni hotel iti v Pasteurjev zavod na Dunaju. Pred dobrim tednom pa se je pokazala pri njem steklina in mož je v celjski bolnišnici v groznih mukah umrl.

EPIRCI NAPADEJO KORICO. — VLESILE POSREDUJEJO.

»Chronos« (Atene) poroča, da se Epirci pripravljajo na napad na Korico in da na celi črti zmagovalno pridrajo. — Iz Drača se poroča, da je v bojih z Epirci bilo ubitih in ranjenih več nizozemskih orožniških častnikov. — Z boji Epircev se pečajo velesile. Laški ministrski svet je sklenil, da naprosi mednarodno kontrolno komisijo, da posreduje. Velesile se tudi posvetujejo o podelitev mandata mednarodni komisiji, da posreduje. Mednarodna kontrolna komisija je že zahtevala, da naj se boji prekinejo. — To se mora Grkem pač pustiti, da v svojih zahtevah za nobeno ceno ne odneha. Epirci utegnejo tudi res doseži narodno avtonomijo.

SRBI VDRLI V ALBANIJO?

»Albanska korespondenca« poroča iz Drača, da so srbski vojaki s topovi severnozahodno od Debra prekoračili albansko mejo, zasedli in utrdili vrhove.

Po Svetu.

Demonstracije v Pragi. Trgovski akademiki v Pragi so 7. t. m. nadaljevali demonstracije proti profesorju dr. Siebenscheinu, ki ga dolže, da je zakrivil samoumor akademika Hajeka. Siebenschein ne predava.

Rothschild postane ogrski grof?

»Reichspost« poročajo iz Budimpešte, da si hoče Tizza zagotoviti potrebna sredstva za prihodnje volitve ter bo zato Rothschild preskrbel podelitev ogrskega grofovstva. Rothschild bo za to plačal v Tizzovo volilno blagajno več milijonov kron. Ministrski svet je Tizzovemu načrtu baje že pritrdiril in gre sedaj le še za to, da dobi vladarjevo dovoljenje.

Pegoud v Dalmistrovem aeroplantu.

Dne 6. t. m. se je Pegoud v Milanu dvignil v zrak na aeroplantu, ki ga je bil prodal Dalmistro in o katerem je Dalmistro trdil, da ga je Pegoud po prodaji skrito in namenoma pokvaril, zato, da bi bil Dalmistro ponesrečil. Pegoud je izvršil dvanaest znanih svojih državnih letov brez najmanjše ovire ali ne zgode. Občinstvo mu je pridalo navdušene ovacije.

Politična stavka v Peterburgu.

6. t. mes. zvečer se je pričela v Peterburgu stavka, da pokažejo simpatije iz dume izključenim socialnodemokratičnim poslancem. Dne 7. t. m. zjutraj je stavkal v 70 podjetjih do 50.000 delavcev.

Rodbinska tragedija.

Iz strahu, da se mu ne zblede, je 45letni inženir Grosskortenhaus v Willmersdorfu zastupil svojo 20letno hčerko in 13letnega sinčka s ciankalijem. Ko sta umrli, ju je položil na posteljo, šel kupit cvetlice, okrasil ž njimi mrlja, nato pa sam spil ciankali in umrl. Grosskortenhaus je bil finančno dobro situiran, pred pol leta mu je umrla žena in od takrat naprej je kazal znake duševne depresije.

V konkurzu Wertheim v Berolinu se je dognalo, da znašajo aktiva 1.592.889 mark, pasiva pa 23.419.420 mark.

Zadnje vesti.

CESARJEVA BOLEZEN.

Dunaj. O cesarjevem zdravstvenem stanju poročajo oficielno, da je cesar noč dobro prestal. Bronhialni pojavi so manjši kot včeraj. Splošno zdravstveno stanje je prav dobro.

IZ DELEGACIJ.

Budimpešta. V odseku za zunanje zadeve je govoril danes Kadlčak. Ostro je nastopil proti gibanku »Los von Rom« in se izjavljal za trozvezo. Nato je govoril Grabmayer. Vojni odsek avstrijske delegacije je nadaljeval debato. V vojnem odseku ogrske delegacije je dal vojni minister nekaj zaupnih poslancev posebno o goriških utribah in o zahtevah po utribah na južno vzhodnih mejah. Vojni minister je dejal, da vojna uprava pazljivo gleda na to, da bodo vse meje dobro utrjene. Minister se je nato toplo zavzemal za materialno zboljšanje častnikom in častniškim uradnikom, češ, da se jim materialni položaj mora zboljšati, ako se hoče, da se odpravi sedanje pomanjkanje častnikov v armadi, posebno v nižjih kategorijah.

POGAJANJA MINISTRSKEGA PREDSEDNIKA.

Budimpešta. Avstrijski ministrski predsednik se je danes tu pogajal z vodilnimi češkimi in nemškimi osebami o zadevi češkonemških spravnih pogajanj. Čehi pravijo, da bi bilo najbolje, da se pogajanja po končanih delegacijah nadaljujejo v Pragi.

ZOPET NEMIRI V SPLITU.

Split. Pri včerajšnji procesiji cerkvenega patrona občina ni hotela sodelovali, ker se je udeležila tudi laška godba, ker tudi občinski policisti niso hoteli prisostovati, je korakalo ob procesiji orežništvo. Omladina je priredila proti procesiji demonstracijo. Prišla je stotinja vojakov, da se je red napravil. Več oseb je bilo aretiranih.

II. RAZREDNA LOTERIJA.

Dunaj. Dobitki II. avstrijske razredne loterije bodo za 582.000 K manjši kot prve razredne loterije. Igralni kapital II. razredne loterije bo znašal 30 milijonov 400.000 K, dobitkov 22 milijonov 268.000 K.

KOŠUTOVA BOLEZEN.

Budimpešta. Bolezna Košutova je neizpremenjena. Boje se, da se pojavi pri bolniku tudi pljučnica.

BARON ERNST WALLBURG DELOŽIRAN.

Budimpešta. Baron Ernst Wallburg je bil tu s svojimi šestimi otroki deložiran. Hišno opravo so mu postavili na dvorišče. Podžupan mu je dal 30 K, da si je mogel najeti kabinet.

NOV STRAH.

Dunaj. »Südslavische Korrespondenz« poroča, da hoče Grčija odstopiti Rusiji pristanišče Daphne na atoškem polotoku, s čemur bi Rusija in Grčija skupno ogrožali Dardanele in celo Egejsko morje.

EPIRSKO VPRASANJE.

Drač. Vladi došle brzjavke trdijo, da so bili včeraj srditi boji vzhodno od Korice med Albanci in vstaši, v katerih vrstah je bilo videti številne grške vojake. Albanci prodirajo naprej. Sovražnik ima znatne izgube. Mnogo oblek grških vojakov, grške častniške sablje so Albanci prinesli v Korico.

Atene. Mednarodna komisija je odšla v Santi Quaranta, da se pogaja z vodjem vstašev Zografiom glede narodnih koncesij, ki jih je pripravljena Epircem priznati. Zografi je pa za ta čas ukazal ustaviti sovražnosti. Albanci so bili povsod popolnoma tepleni.

Atene. Mednarodna komisija je odšla v Santi Quaranta, da se pogaja z vodjem vstašev Zografiom glede narodnih koncesij, ki jih je pripravljena Epircem priznati. Zografi je pa za ta čas ukazal ustaviti sovražnosti. Albanci so bili povsod popolnoma tepleni.

Atene. Mednarodna komisija je odšla v Santi Quaranta, da se pogaja z vodjem vstašev Zografiom glede narodnih koncesij, ki jih je pripravljena Epircem priznati. Zografi je pa za ta čas ukazal ustaviti sovražnosti. Albanci so bili povsod popolnoma tepleni.

Atene. Mednarodna komisija je odšla v Santi Quaranta, da se pogaja z vodjem vstašev Zografiom glede narodnih koncesij, ki jih je pripravljena Epircem priznati. Zografi je pa za ta čas ukazal ustaviti sovražnosti. Albanci so bili povs

telji dobivali plačo po poštni hranilnici. V tej zadevi je društveni odbor že storil potrebne korake in obstojti upanje, da se bo tej želji ugodilo. Na predlog gospoda Škrbinca je izrekel občni zbor zahvalo odboru za njegovo poslovanje. Nato predsednik gospod Engelmann zaključi zborovanje.

Bivši magistratni uradnik Oroslav Verčič obsojen v 3mesečno ječe. Danes dopoldne se je moral zagovarjati pred deželnim sodiščem znani liberalni agitator, bivši magistratni pomožni uradnik Oroslav Verčič zaradi hudodelstva nezvestobe. Verčič je namreč v l. 1913. iztiral od posestnika Janez Suhadolca v Brezjah 200 K s 30 K obrestmi, ki jih je bil dolžan zasebniku Janezu Muhi v Dravljah, ter ta denar obdržal zase in ga porabil zase. Verčič se je zagovarjal, da je denar zato obdržal zase, ker ni dobil pogojene provizije za posredovanje pri prodaji nekega posestva l. 1912. v Brezjah, ki je bil last delavke tovarne Ane Jarc, ki je sorodnica Muhe. Posestvo se je prodalo za 14.500 K, kot trdi Verčič, in bi moral dobiti 2% provizijo, t. j. 290 K. Dobil pa je samo 60 K, vsled česar se je smatral za upravičenega, da je obdržal Suhadolčevih 230 K zase. — Priča Janez Suhadolc iz Brezja pri Dobrovi, je izpovedala, da je bil Muhi dolžan 200 K. Za to vso to in za 30 K obresti ga je tirjal Verčič kot pooblaščenec Muhe in je zahtevali znesek 230 K tudi postal aprila 1913. Verčiču. — Priča Marija Černivc, tesarjeva žena, ki ji je Muha stric in Ana Jarc sestra, je izpovedala, da je napravila Verčiča, naj piše Suhadolcu. Pozneje je Verčič vprašala, če je dobil denar, kar pa je zanikal. Vsled tega je šla na pošto in je dognala, da je Verčič prejel denar od Suhadolca. Nikakor ni res, da bi Verčič dobil pri omenjeni prodaji posestva Ane Jarc samo 60 K. Samo mu je dala takrat 40 K, njena sestra Ana Jarc pa 60 K, tako da je dobil za svoje posredovanje 100 K. O kaki 2% proviziji pa ni bilo nikdar govorjeno. — Priča Ana Jarc, delavka tobačne tovarne, je izpovedala, da je prodala svoje posestvo v Brezjah za 13.000 K in ne za 14.500 K, kot trdi Verčič, ki je dobil takrat za posredovanje 100 K. — Priča Ivan Črnivec je potrdil izpovedbo svoje svakinje Ane Jarc. — Z ozirom na trditev Verčičeve, da se je posestvo takrat prodalo za 14.500 K, od česar znaša 2% provizija ravno 200 K, je sodišče konstatiralo na podlagi aktov iz zemljeknjičnega katastra, da je bilo posestvo prodano za 13.000 K in se je takrat celo Verčič sam podpisal kot priča. — Po govoru državnega pravdnika je zastopnik zasebne udelenke M. Črnivec dr. Novak povdarjal, da bi Verčič kot bivši odv. uradnik prav gotovo že svoječasno iztiral provizijo, ako bi bila dogovorjena. Za to nikakor ni bil upravičen pridržati si znesek 230 K, ki mu ga je poslal Suhadolc kot povračilo dolga Muhi. Sicer pa je Verčičeva krivda dokazana že s tem, da je napram Frančiški Črnivec tajil, da je prejel denar in se je morala Črnivec prepričati na pošti o resnicu. Ako bi bil upravičen do kake provizije bi mu ně bilo treba tajiti, da je denar prejel. — Zagovornik Verčičev je bil dr. Kokalj. — Senat je razsodil, da je Verčič kriv hudodelstva nezvestobe po § 83. k. z., ker si je prilastil zaupani mu znesek 230 K, ter ga obsodil na tri mesece težke ječe, poostrene s postom in trdim ležiščem vsakih 14 dni.

lj Na Rožniku bo prisostvovalo v nedeljo 10. t. m. osojje Samassove tovarne ob 8. uri zjutraj sv. maši. lj Smrt znanega ljubljanskega postreščka. Včeraj ob 9. uri zvečer je umrl znani postrešček in pek Franc Knez v 67. letu svoje tsarosti, 37 let je nosil pri procesijah bandero v stolni cerkvi in ravno toliko časa pekel in prodajal preste. Pogreb bo jutri, v soboto, ob pol 3. uri popoldne s Sv. Petrom ceste št. 15. Nai v miru počiva!

lj Društvo jugoslovenskih uradnikov denarnih zavodov opozarja tem potom še enkrat svoje člane in prijatelje društva, da se vrši izlet v Krško v nedeljo, dne 10. t. m. Odhod iz Ljubljane ob 7. uri 40 min. z južnega kolodvora. Prijave je priglasiti do jutri društvenemu tajniku gosp. Al. Lenčku, Jadranska banka. Tovariši! Udeležimo se mnogobrojno izleta ter sestanka z brati in kolegi Hrvati in Srbi!

lj Umrli so v Ljubljani: K. Schlehan, vdova rudniškega ravnatelja, 87 let. — Luka Bašelj, hlapec, 65 let. — Valerija Marija Selan, rejenka, 1 mesec. lj **Pozor na tatove nabiralnikov.** Predrzen tat je prevčerajšnjim ukradel z mize nabiralnik »Slovenske Straže« v gostilni »Pri koloyratarju«, Pred Škofijo 14. Nabranih je bilo kakih 6 krov. — Ravno tisto popoldne je najbrže ravnotisti tat pobagal s police »Pri belem volku« nabiralnik družbe sv. Cirila in Metoda, kjer pa je slabo opravil. V nabiralniku je bilo namreč samo 13 h, ker so ga bili na prejšnji večer izpraznili.

lj **V Ameriko s tujimi listinami** sta jo hotela popihati 23letni Štefan Ferkulja in Janko Grgorič, oba iz karloškega okraja na Hrvaškem. Na ljubljanskem glavnem kolodvoru ju je pa dosegla roka pravice ter bodeta morala nazaj domov.

lj **S ceste.** Danes dopoldne je po cesti ob Vodnikovem trgu 10letni Ivan Kavčič s kolesom tako neprevidno vozil, da je zadel in podrl 60letnega posestnika Frana Dolničarja, ki je padel poleg proge električne železnice in bi ga bil baš dospevši električni voz skoraj povožil, ako bi ne bil voznik voza naglo ustavil.

Naznajjava sorodnikom, prijateljem in znancem, da so naša danes popoldne ob pol 4. uri umrli dobr oče Anton Žnidaršič prevideni s sv. zakramenti za umrlico, v 73. letu starosti.

Pokopali jih bomo v nedeljo, dne 10. maja ob 8. uri zjutraj. Priporočava jih v molitev. Združna vas pri Dobrepoljah, dne 7. maja 1914.

Anton sin, kaplan. Frančiška bč.

Steckenpferd-Ilijino mlečno mleko
Bergmann & Co., Tešin ob Labi
je slejko prej neobstoje potrebno za racionalno negevanje kože in lepotne. Vsak dan počivalnice. Dobi se porsod s 80 vin. 744

Serravalle
železnato Kina-Vino
Higienična razstava na Dunaju 1906:
Državno odlikovanje in častni diplom k zlati kolajni.
Povzročačlast do jedi, okrepač žive, zboljja kri in je rekonvalsentom in malokrvnim zelo priporočeno od zdravniških avtoritet.
Izborni okus.
Večkrat odlikovana.
Nad 8000 zdravniških spritoval.
J. SERRAVALLE, c. in kr. dvorni dobavitelj
TRST-Barkovje.

Tržne cene.
Cene veljajo za 50 kg.
Budimpešta, 8. maja 1914.
Pšenica za maj 1914 13:40
Pšenica za oktober 1914 12:30
Rž za oktober 9:90
Oves za oktober 8:32
Koruza za maj 1914 7:36
Koruza za julij 1914 7:49


SANATORIUM EMONA
ZA NOTRANJE IN KIPRIGNE BOLEZNI
PORODNIŠNICA
LJUBLJANA-KOMENSKEGA ULICA 4
SEZ-ZDRAVNIČKI PRIMAR DR FR DERGANC

Med temi v Davosu, Arosi, Meranu, Arku i. f. je **SIROLIN "Roche"** kof dobro obneslo sredstvo v sčasnici rabi. SIROLIN "Roche" olajša in odstranjuje obolelosti soplil v primeroma krasnem času.

V zavodih za pljučna zdravljenja —

Radi družinskih razmer prodam

žago in mlin

cirkularno žago
in bencin-motor
za 12 konjskih sil

trabljeno. Franjo Lenarčič, Novava pri Raketu.

Svarilo.

Javljamo tem potom, da gosp. Drago Besov **Bi** opravičen sklepati za naš zavod zavarovanj ali sprejemati premijskih plačil.

Nasprotno je pa gosp. Edvard Šimnic prejškošlj naš zastopnik in uživa naše polno zaupanje. 1575

Prva zavarovalnica za vojaško službo, podružnica Gradec.

Petrove kapljice

Preizkušen in izvrstan lek proti akutnim in kroničnim boleznim želodača, črvi, jetre, ledvi in oblisti. Petrove kapljice so sestavljene iz zeliščnih sokov, ki blagodejno učinkujejo na prebavo. Pomagajo vsakomur proti slabim prebavam, slabostim, kroničnemu kataru želodača in črvi. Pomirjuje žive in krepi cel organizem. — **Petrove kapljice** so zakonito zavarovane in se razpoljujejo široko sveta. 1551

Steklenion velja 50 vin., 12 steklenic K 5/-, 24 steklenic K 10/-.

Dobira se v lekarni »pri Sv. Petru«

FR. ŠULLER, Zagreb, Vlaška ulica 91.

Znak sv. Petra kakor tudi v vseh ostalih lekarnah.

Učenec

v trgovino z mešanim blagom se sprejme. Priuči bi se tudi nemšine. Vsa oskrba v hiši. — Pojasnila daje Karl Deschmann, Železna Kapla, Korosko. 1578

Stanovanje

obstoječe iz petih sob s pritlikino se odda s prvim avgustom v biši št. 6 na Resljevi cesti. Poprašati je Resljeva cesta št. 30 v pritličju. 1558

Pošteno dekle ihče službe kot

kuharica

pri kakem gosp. duhovniku ali h kaki pošteni krščenski družini, event. tudi kot služkinja h kuharici. Naslov pove uprava »Slovenca« pod štev. 1534. (Znamka za odgovor)

100 kg
čajnega masla
na teden potrebuje 1567
mlekarna v Radohovi vasi, Dolenjsko.

HINKO BADIURA

TRGOVSKI POTNIK

MALČI BADIURA ROJ. FUND

POROČENA. 1562

Podjetje za izdelovanje cementne strešne opeke in drugih cementnin opremljeno z vsemi potrebnimi stroji, se pod zelo ugodnimi pogoji takoj odda v najem ali proda.

Delavnica z zalogo se nahaja v najbližji okolici Ljubljane tik ob glavni cesti. Podjetje je prav dobro vpeljano in nudi strokovnjakom lepe dohodke. Ištota se odda v najem prostoren hlev za 8 glav živine. Naslov pove upravništvo Slovenca pod št. 1352.

Radi družinskih razmer prodam
žago in mlin cirkularno žago
in bencin-motor
za 12 konjskih sil
trabljeno. Franjo Lenarčič, Novava pri Raketu.



Med temi v Davosu, Arosi, Meranu, Arku i. f.

je **SIROLIN "Roche"**

kof dobro obneslo sredstvo v sčasnici rabi. SIROLIN "Roche"

olajša in odstranjuje obolelosti soplil v primeroma

krasnem času.

V zavodih za pljučna zdravljenja —

Radi družinskih razmer prodam

SIROLIN "Roche"

je jako slasten, sek prouzročujejočiu učinku

zelo ugodno na splošni počutek.

Tovarjanje v K. H. — se dobri v vseh lekarnah.

